

CUPRINS

Cuvânt-înainte de Peter Schweizer.....	11
Prefață. Necenzurat	15
Prolog. Acarul Păun.....	19
Partea I	
Capitolul 1. În calificări.....	33
Capitolul 2. Masacrul de la Boston	41
Capitolul 3. Spargerea codului.....	60
Capitolul 4. Mașini sport, modele și iahturi! Vai de capul meu!	82
Partea a II-a	
Capitolul 5. În bernă la Berna	103
Capitolul 6. Contralovitura.....	124
Capitolul 7. Tarantula.....	141
Capitolul 8. Capcana mexicană	162
Capitolul 9. Pe sârmă	185
Partea a III-a	
Capitolul 10. Vânat	207
Capitolul 11. Zona crepusculară.....	221
Capitolul 12. Răbufnirea.....	244
Capitolul 13. Țapul ispășitor	263
Capitolul 14. Tabăra amandina.....	279
Capitolul 15. Om bogat, om sărac	301
Capitolul 16. Filiera franceză	306
Mulțumiri	330
Anexe.....	334
Despre autor.....	351

Bradley C. Birkenfeld

3 noiembrie 2020

Scriind, pentru oamenii din România, cartea *Bancherul Diavolului*, cu importante rezonanțe istorice legate de familia mea, îmi iau răgazul de a-l aminti și omagia pe Max Birkenfeld, bunicul meu iubit, născut și crescut în România. Dacă el nu ar fi existat, incredibila mea călătorie prin viață nu s-ar fi petrecut, iar povestea ei nu ar fi fost spusă.

La începutul anilor 1900, Max era doar un băiețel provenit dintr-o familie foarte săracă, crescut în pitorescul orașel Seletin, de la poalele munților Carpați, într-o zonă care, la acea vreme, era teritoriu românesc. Abia intrase în adolescență când Sarah Wagner Birkenfeld, mama lui, a avut extraordinara intuiție de a-și lua copiii, pe Max și pe cele două surori vitrege ale sale (Rose și Faunia), și de a pleca în America (Foto 1-5). În acei ani, era o responsabilitate covârșitoare pentru niște copii să-și părăsească țara natală ca să meargă într-un loc străin, cunoscut ca Lumea Nouă. Cu puținii bani pe care-i aveau și câteva lucruri personale, adunate într-o singură valiză, s-au îmbarcat pe vaporul de pasageri „Finlanda“, la Anvers, Belgia, cu destinația New York.

Îmi imaginez uimirea de pe chipurile bunicului meu și ale surorilor sale la vederea Statuiei Libertății atunci când vaporul a ajuns în portul New York și au debarcat pe insula Ellis. De-a lungul vieții sale, Max a trecut prin dificultăți financiare, având puțină educație și condiții minime de subsistență. Mai târziu, el a reușit să devină un om de afaceri de succes, stabilit în Pennsylvania. Din căsătoria sa a rezultat un singur copil, Ronald, care a ajuns un reputat neurochirurg în Massachusetts, unde eu am crescut. Ronald s-a căsătorit, la rândul lui, și a avut trei fii, David, Douglas și Bradley, eu fiind cel mai mic dintre aceștia.

Când mă gândesc la felul în care, singur, am demascat și transformat sistemul bancar privat elvețian, o industrie valorând trilioane de dolari, simt că am fost condus de același curaj și de aceeași determinare pe care le-a dovedit bunicul meu acum aproape o sută de ani. Mi-aș fi dorit ca Max să fi trait și astăzi pentru a fi martor al contribuțiilor neprețuite pe care cel mai tânăr nepot al său le-a adus lumii. Totodată, Max ar fi foarte mândru să știe că nepotul său nu și-a uitat rădăcinile și s-a întors în România pentru a-și publica în limba română cărțile, pentru a conferenția gratuit în întreaga țară, în timp ce toate veniturile sale din vânzarea cărților publicate în România vor fi donate către o asociație caritabilă.

Cu dragoste,
Brad

Ca recunoaștere a importanței originii mele românești și în semn de devotament față de România, am decis să donez suma de 20 000 de euro organizației caritabile Casa Ioana (Foto 6 insert color) și mă bucur că mi-am adus contribuția la ajutorarea femeilor victime ale abuzului domestic și a celor fără adăpost.

Casa Ioana

Șoseaua Olteniței 39-41

Sector 4, București, România

<http://casaioana.org/>

CUVÂNT-ÎNAINTE,

DE PETER SCHWEIZER

CÂND NE GÂNDIM LA „CULOAREA BANILOR“, cei mai mulți ne imaginăm griul-verzui al dolarilor americani sau nuanțele roșii și albastrii de pe bancnotele euro. Trecute din mână în mână, bancnotele deschise la culoare se șifonează ușor, având mici porțiuni de fir lucios, care le atestă autenticitatea.

În mediul de afaceri, banii sunt litere negre pe fundalul alb al unui document sau al unei facturi, dar, în lumea corupției din politică și a secretelor bancare, chiar și acel fundal se înnegrește, pentru a ascunde cât mai eficient cifrele care stau mărturie evaziunii fiscale, spălării de bani sau traficului de influență.

Bancherul diavolului. Necenzurat coboară în aceste subterane întunecoase și pune sub lupă felul în care marii bogați își pot ascunde posesiunile din fața guvernelor, posesiuni pe care le folosesc, apoi, în vederea coruperii aceluiași guverne. Aceasta e o practică încă răspândită în foarte multe locuri din lume, practică ce trebuie scoasă la lumină odată cu înregistrările secrete, conturile ascunse și companiile offshore. Povestea curajoasă a lui Bradley Birkenfeld arată cât de greu este să faci asta în realitate.

Experiența mea seamănă în multe aspecte cu dezvăuirile lui Brad, deși lucrăm în domenii diferite. El cunoaște registrele fiscale, deținătorii de conturi și chipurile din spatele acelor seifuri cu depozite securizate. În acțiunile mele ca jurnalist de investigații, nu am acces, în mod normal, la aceste lucruri; în schimb, eu și echipa mea urmărim felul în care aceste fonduri ajung să influențeze guverne și să cumpere politicieni. Un exemplu grăitor în acest sens este legătura dintre UBS și Fundația Bill și Hillary Clinton, Inc. În 2015, am scris o carte intitulată *Banii Clinton: Cum și de ce guverne și trusturi străine i-au îmbogățit pe Bill și Hillary*. Cartea dezvăluia acțiunile fundației caritabile a familiei Clinton, mai ales din perioada în care Hillary era secretar de stat sub mandatul de președinte al lui Obama. Investigația noastră a găsit

multe coincidențe și intersecții între acțiunile Administrației Obama și tiparul nenumăratelor donații către Fundația Clinton. Însă ceea ce echipa mea nu descoperise erau vastele scheme de evaziune fiscală care existau în unele instituții bancare de peste Ocean, care le dădeau americanilor înavuțiți puterea de a-și ascunde banii de autoritățile fiscale ale SUA, uneori în cantități imense. Cu toate că în Statele Unite era ilegal ce făceau acești evazionști, în acele țări străine nu doar că era legal, dar era și încurajat. Conturi secrete, legi care asigurau confidențialitatea absolută a acestor conturi, cât și a deținătorilor lor și scheme de investiții foarte elaborate, care le permiteau deținătorilor să câștige profituri imense – toate acestea erau invizibile pentru Fiscul american și procurori, deci erau invizibile și pentru reporterii de investigații, ca mine. Asta doar până în clipa când Bradley Birkenfeld a apărut cu povestea lui în care a spus totul.

Indiferent câte legi și reglementări ar fi adoptate în orice țară, oamenii bogați tot vor încerca, în mod inevitabil, să găsească soluții de a-și ascunde averile și proveniența lor, cât și locul în care se află acestea. Ei au posibilitatea și chiar plătesc sume mari expertilor fiscali care să-i ajute să orchestreze totul; oamenii inteligenți și cu bani vor găsi întotdeauna o cale de a fenta sistemul.

Acesta e motivul pentru care cartea *Bancherul Diavolului. Necenzurat* este atât de importantă. Jurnaliștii de investigație, ca mine și echipa de investigație de la Institutul de Responsabilitate Guvernamentală, trebuie să petreacă luni în șir, chiar ani, cernând dosare care, deseori, ascund mai multe decât dezvăluie, dar un om din interior, care chiar cunoaște istoriile, motivațiile, numele și persoanele din spatele tuturor acestor cifre, va avea întotdeauna mai multe informații decât putem noi spicui. Așadar, când Bradley Birkenfeld, omul din interiorul bankingului secret, devine dezgustat de tranzacțiile abjecte la care fusese martor direct la UBS și decide să devină avertizor de integritate, trebuie să-i acordăm atenție.

Reportajele noastre despre acțiunile lui Bill și Hillary Clinton se îmbină foarte bine cu ce veți citi în această carte. Am făcut materiale despre cum fostul președinte a început să primească cele mai mari onorarii de după plecarea sa de la Casa Albă, în timp ce soția lui ocupa funcția de secretar de stat. Aici sunt incluse și cele 1,8 milioane de dolari primite de la TD Bank din Canada pentru 10 discursuri într-o perioadă de aproximativ doi ani, exact în jurul perioadei în care banca era cel mai mare acționar în proiectul rețelei de

CUVÂNT-ÎNAINTE

conduce Keystone XL. Brad vă va spune cum Managementul Averilor de la UBS i-a oferit fostului președinte un onorariu de 1,5 milioane de dolari pentru o serie de „discuții la gura focului“, pe care Bill Clinton s-a învoit să le poarte cu clienții lor de mare valoare. Pe lângă asta, UBS a donat mai mult de 600 000 de dolari Fundației Clinton.

V-ar surprinde să aflați că aceste discuții și contribuții se desfășurau chiar în perioada în care soția lui, secretar de stat, negocia o înțelegere drăgălașă cu guvernul elvețian în interesul UBS?

Folosesc exemplul Fundației Clinton nu pentru a stăruii asupra trecutului, ci pentru a clarifica faptul că acțiunile aceasteia au deschis un precedent periculos care va fi exploatat fără încetare. Acest gen de tranzacții, care nu sunt la prima mână, aduc beneficii averilor de familie ale politicianilor precum Clinton și, mai recent, Joe Biden și fiul său, Hunter. Spre deosebire de schemele de înșelăciune, evident ilegale, create de UBS și elvețieni, aceste practici nu sunt chiar ilegale. Nimic nu împiedică vreun ministru să își înscrie soțul/soția sau vreun membru al familiei într-un circuit de discursuri publice pentru a începe să adune onorarii grase de la entități străine sau să înființeze o fundație de familie care să primească milioane de dolari de la guverne străine și corporații internaționale, în timpul mandatului. Cred că această situație ar trebui corectată.

Așa cum se spune în această poveste fascinantă, până când Bradley C. Birkenfeld a dezvăluit exorbitanta fraudă bancară elvețiană, donatorii politici potenți din punct de vedere financiar și politicienii care au cules roadele au beneficiat cu impunitate, în mod direct, de această corupție. Totul, în timp ce poporul american suferea. *Bancherul Diavolului. Necenzurat* ar trebui să servească drept ghid pentru identificarea și corectarea corupției insidioase care s-a infiltrat la aproape fiecare nivel guvernamental, pe parcursul ultimelor decenii. Toți americanii plătitori de taxe, dar și guvernele străine îi datorează lui Brad o deosebită grațitudine atât pentru dezvăluirile sale, cât și pentru calvarul juridic prin care a trecut în timpul acestor dezvăluiri. În miezul acestei povești exuberante despre o perioadă de trai luxos se află istoria unui singur om, care, fără sprijin, a distrus metodele și practicile celei mai mari instituții bancare din lume – UBS. Sper că veți ajunge să împărtășiți devotamentul nostru pentru reformarea politicilor și a legilor confidențialității, pentru ca această muncă istorică să nu fie în zadar.

PREFAȚA NECENZURAT

„Nu există destule produse de machiaj la Estée Lauder ca să poată acoperi contul secret al familiei, deținut la UBS, în Elveția!“

— DOUGLAS K. BIRKENFELD

ÎN OCTOMBRIE 2016, *Bancherul Diavolului* a avut lansarea internațională la Clubul Național de Presă din Washington, DC. Era o noapte rece și ploioasă în capitala noastră, dar asta nu a umbrit câtuși de puțin evenimentul meu victorios, încununarea unui război în care luptasem timp de zece ani. Eu eram bancherul privat din Elveția care răscolise maldăre de dovezi concrete și le prezentase în fața Guvernului Statelor Unite, eram cel care a dat lovitura de grație secretelor bancare elvețiene și care a devenit avertizorul financiar cu cea mai mare influență din istorie.

Afară, pe lângă clubul de presă, trailere cutreierau străzile, cu pancarte imense având pe ele imaginea copertei cărții și a chipului meu zâmbitor. Înăuntru se aflau peste 150 de invitați – reporteri, susținătorii mei fideli, familia și prietenii –, toți s-au bucurat de petrecerea fastuoasă și de șampania băută din cupe înalte. S-au ținut discursuri, blițurile aparatelor foto scliffeau, am dat autografe, ropote de aplauze făceau clădirea să vibreze, iar la final, am avut numai îmbrățișări și felicitări. Dar toate acestea au avut un preț.

Pentru eforturile mele istorice, care au inclus și recuperarea a miliarde de dolari pentru contribuabilii americani, Departamentul de Justiție s-a năpustit asupra mea și m-a trimis, *doar* pe mine, pentru aproape trei ani, la închisoare. Am fost eliberat condiționat și mi s-a interzis să părăsesc țara. Mi

BANCHERUL DIAVOLULUI. NECENZURAT

s-a ridicat pașaportul și au încercat să mă reducă la tăcere. Dar apoi Fiscul le-a arătat degetul mijlociu celor de la Justiție și mi-a acordat o recompensă de 104 milioane de dolari pentru activitatea mea de avertizor, cea mai mare sumă de acest fel acordată vreodată. Asta apropo de ironia sorții.

Cu toate acestea, demersul meu de a spune povestea a avut partea lui serioasă de bețe în roate. Agenții literari și editorii au adorat povestea mea adevărată despre bancheri elvețieni abjecți și aventuri din high-life, iar manuscrisul *Bancherului Diavolului* era gata să iasă în lume, până când Statul Paralel a intrat pe fir. Edituri importante, ca Hachette, Simon & Schuster și St. Martin's Press, erau pe punctul de a semna linia punctată a contractelor, dar, apoi, s-au retras în ultima clipă. Ușile mi se închideau în nas, e-mailurile rămâneau fără răspuns, fără nicio explicație – doar tăcere. Știam mult prea multe. Dădusem prea multe nume ale marilor jucători în cartea mea, ca Hillary Clinton, John Kerry, Kevin Costner și Leonard Lauder, iar oamenii influenți au prieteni influenți.

Părea finalul jocului, dar un Birkenfeld nu se dă bătut niciodată și am găsit în cele din urmă un editor care s-a învoit să preia proiectul. Doar că, din nou, chiar înainte de a dezvălui coperta, personaje majore care erau băgate până la gât în jocul conturilor elvețiene bancare, cum ar fi Costner și Lauder, au amenințat cu tribunalul în cazul în care numele lor ar fi fost expuse. Avocații urlau ca lupii la ușa editurii și nu am avut altă opțiune decât să cenzurăm *Bancherul Diavolului*. Cartea a apărut și a fost publicată în șapte limbi străine, cu felicitări și recenzii fantastice peste tot, dar noaptea aceea de la Clubul Național de Presă mi-a lăsat un gust dulce-amar. Cenzura fusese ca o declarație de război, iar eu am jurat că mă voi întoarce.

Dar acum, gata. Cu această nouă versiune, *Bancherul Diavolului. Necenzurat*, eroii de la Republic Book Publishers mi s-au alăturat în lupta mea de a spune întregul adevăr și numai adevărul. Aici urmează să citiți toate faptele care au fost scoase din versiunea originală și, mai mult decât atât, e inclus și un nou capitol care conține toate documentele și imaginile ce readuc pe tapet toate aventurile tulburătoare care au ieșit la iveală după noaptea aceea de la Washington, DC, din 2016. Aici e povestea completă, nu am lăsat nimic deoparte.

NECENZURAT

Multe persoane au încercat să mă oprească înainte ca faptele lor ticăloase să iasă la iveală. Acum ne putem confrunta în fața legii. Dacă nu ați mai auzit povestea aceasta înainte, pregătiți-vă pentru o cursă nebună! Așa cum spune o veche zicală: „Adevărul te va face liber“.

BRADLEY BIRKENFELD

MALTA

SEPTEMBRIE, 2020

www.lucifersbanker.com